2020
AÑA DI ENSEÑANSA Y INNOVACION

ISLA ONLINE

Diaranson 19 Augustus 2020
Email: IslaOnline@gobierno.aw Tel: 528-4900

ISLA ONLINE
NOTICIA DI GOBIERNO

2020

GOBIERNO DI ARUBA

UN ISLA RESILIENTE

MINISTER EVELYN WEVER-CROES
PROME MINISTER DI ARUBA

Prome Minister Evelyn Wever-Croes:

CUMBRE 'VIRTUAL' CU YOUNG PROFESSIONALS

Diahuebs 20 di augustus 2020 lo bay tin un cumbre virtual via Zoom cu algun young professionals di Aruba. Gabinete Wever-Croes ta reconoce e potencial den nos hobennan y ta desea di scucha nan pensamento riba e tema di Negosacion cu Hulanda pa e prestamo di e 3de tranche.

Compañando Prome Minister Evelyn Wever-Croes den e encuentro special aki ta bay tin dos profesional hoben. Sr. Derrick Werleman, Director di Departamento di Finansas lo duna su presentacion Rosea, cu ta un presentacion hopi detaya riba e situacion financiero di pais Aruba cu Covid-19 a ocaciona. Carlos Guiamo di Departamento di Legislacion y Asunto Huridico, DWJZ lo duna un presentacion tocante e aspectonan huridico di e ley di Reino pa e entidad y cambionan cu te ainda a tuma luga a base di e negosacion.

Un biaha mas Gabinete Wever-Croes ta demostra transparencia y lo transmit e encuentro aki via pagina di Facebook di Gabinete Wever Croes y via TeleAruba canal 13. Di e manera aki, Gobierno di Aruba un biaha mas ta haci posibel pa tur hende por sigui e encuentro aki pa asina e informacion yega tur caminda especialmente na nos hobennan.

Prome Minister Evelyn Wever-Croes ta invita tur hoben riba nos isla y pueblo en general pa sintonisa e encuentro cu young profesionals aki diahuebs awo dia 20 di augustus pa 2or di atardi.

UNI PA ARUBA
20 AUG
2020
Gobierno Di Aruba
INVITACION PA PRENSA
CUMBRE VIRTUAL
CU HOBENNAN PROFESIONAL
TEMA: NEGOCIACION CU HULANDA
SINTONISA
2PM-4PM
FACEBOOK • LIVE
GABINETE WEVER-CROES
TELE ARUBA CANAL 13
Telearuba

Decoratiecommissie Aruba
Comision Condecoracion Real Aruba
"Duna honor na esun(nan) cu merece honor"

RECORDATORIO PA ENTREGA PROPOSICIONNAN PA CONDECORACION REAL 2021

Comision Condecoracion Real ta recorda pueblo di Aruba cu e ultimo fecha pa entrega un proposicion pa un condecoracion Real ta dia 4 di september proximo.
Ken ta bin na remarke pa un condecoracion Real?
Pa un persona por wordo considera pa haya un condecoracion Real mester tene cuenta cu e accento ta cai riba prestacionnan particular pa y den comunidad. Tin dos categoria:
- Trabou boluntario pa mas cu 15 aña, pues trabounan pa cual e persona no a/ta ricibi salario;
- Prestacionnan particular cu un persona a haci contra pago, pues den su trabou.
E prestacionnan aki mester ta di un caliber y nivel di e halto ey cu nan ta surpasa locual normalmente ta wordo spera di su trabou y mester tin un balor excepcional pa desaroyo di Aruba.

Con ta propone un persona?

Tur persona of instancia cu conoce un persona cu na su opinion ta merecedor di un condecoracion Real por entrega un proposicion. Pa haci e proposicion aki mester haci uso di dos formulario special.
E formularionan aki ta obtenibel na balie abou na entrada na Bestuurskantoor na Playa, na Bestuurskantoor na San Nicolaas of cerca e miembronan di Decoratiecommissie Aruba.
Tambe por download e formularionan for di e website di gobierno: www.gobierno.aw, www.overheid.aw, www.government.aw.

Comision Condecoracion Real Aruba ta enfatisa cu otorgamento di un condecoracion Real mester keda un sorpresa pa e persona concerni. Pa e motibo ey ta di suma importancia pa NO informa e persona concerni cu ta bai haci un peticion pe, ni envolvi'e den e proceso di prepara un proposicion. Mester haci e trabao preparatorio den tur secrecia. Esaki lo evita un desapunto den caso cu e condecoracion no ta wordo otorga.

Den caso cu tin cualkier pregunta of pa mas informacion por tuma contacto cu e miembronan
di Comision Condecoracion Real Aruba:
sra. F. Perez-Lopez (tel. 583-8425), sr. V. Frank (tel. 587-4979)
sra. N. Anthony (cel. 593-1921), sra. I. Nicolaas-Ras (tel. 584-8880)
sra. R. Garrido (cel. 593-1820) y sr. D. Figaroa (cel. 741-0100)
Tambe por aserca e comision via e-mail: condeco.aruba@gmail.com

Aruba tin hopi persona cu ta contribui na nos comunidad mediante trabou boluntario y personanan
cu ta destaca realmente den nan trabou.
ARUBA BAN PROPONE NOS HENDENAN, BAN DUNA HONOR NA ESNAN CU MERECE HONOR!

MINISTER PLENIPOTENCIARIO BESARIL CU ULTIMO CONFERENCIA DI PRENSA RIBA SITUACION DI COVID 19 BOU DI STUDIANTENAN

'Un total di 11 studiante cu a yega Hulanda na comienso di luna di augustus a test positivo riba covid 19. Un cantidad di 25 studiante a test negativo y tin 1 studiante di cual resultado di su test por wordo spera den transcurso di e siguiente dianan nos dilanti.' Esaki Minister Plenipotenciario Guillfred Besaril a bisa durante e ultimo conferencia di prensa riba e situacion di covid 19 bou di e grupo di studiante 2020. Banda di e grupo di 37 studiante cu a haci test e mandatario a bisa cu 21 persona, di cual ta mentornan y miembronan di e Plaatselijke Opvangcommissie a haci un test y tur a sali negativo.

Pa loke ta e studiantenan cu a test positivo minister Besaril a bisa cu ningun di nan a keda hospitalisa y cu poco poco nan ta saliendo di nan quarantaine y ta cuminsa nan bida como studiante na Hulanda. 'Nos mester bisa cu pa loke ta asistencia, tur e studiantenan a wordo asisti debidamente door di e mentornan y e miembronan di e POCnan. Danki na e asistencia aki tur loke tabata e nesesidad primario a keda cubri, bai supermercado, bestel cuminda pa nan y awor nos ta den e fase final pa esnan cu si a keda getest positivo.'

Sr. Besaril a remarca cu Cas di Aruba a duna asistencia durante di e periodo di 14 dia cu e virus ta activo y cu e tarea primario di "opvang" na e momento di yega na Schiphol di Cas di Aruba a termina. 'Si den caso otro hobennan den e grupo of cualkier otro studiante test positivo riba covid 19, primeramente e ta un responsabilidad di e GGD y RIVM aki na Hulanda. Pero e hecho cu simplemente bo ta un Arubiano bo por conta cu e sosten y apoyo di Cas di Aruba pa asina aki nos por asisti bo,'segun Minister Besaril cu alabes a gradici staf y personal di Cas di Aruba, specialmente e departamento di Enseñansa y tambe e miembronan di e POCnan y e mentornan pa nan trabao den e guia di e studiantenan 2020.

ARUBA COVID-19

Departamento di Salud Publico:

UPDATE PA CU DESAROYO DI COVID-19 NA ARUBA. AWE 19 DI AUGUSTUS 2020

Positivo, 91 caso aserca di cual 1 ta un no residente.
Recupera, a subi cu 40 caso.
Cantidad di testnan haci 359.

Actualmente tin 20 persona interna den hospital di cual 2 ta den cuido intensivo, 17 riba Covid unit y 1 riba maternity unit.

Ayera lamentablemente a registra un caso mas di un persona positivo pa Covid-19 cu a fayece.
Condolencia ta bay na famianan di e fayecido.

Na esnan cu ta luchando contra e virus na e momentonan aki, un pronto recuperacion.

UPDATE COVID-19
DIARANSON 19-8-2020

CORONAVIRUS COVID-19

CASONAN CORONA VIRUS ARUBA

	TOTAL	RESIDENTE	NO RESIDENTE
POSITIVO	1296	1265	31
NEGATIVO	15982	-	-
ACTIVO	974	959	15
RECUPERA	317	301	16
GETEST	17278	-	-
GETEST NA AIRPORT	8003	-	-
MORTO	5	5	0

Gobierno di Aruba

Recordatorio:

EXPRODESK TA INVITA NOS MUSICONAN PA PARTICIPA NA E PROYECTO "MUSIC MARKET READY 2020"

Departamento di Asuntonan Economico, Comercio y Industria (DEZHI) y su unidad Exprodesk ta recorda nos musiconan di Aruba pa participa na e Proyecto di Industria Cultural y Creativo "Music Market Ready 2020".

Proyecto
E proyecto aki lo cuminsa dia 24 di augustus 2020, 9:30-11:30 am via Zoom y ta completamente gratis. E proyecto aki lo tuma lugar den 3 stap y lo ta un oportunidad unico na unda e musiconan cu participa lo tin e oportunidad pa haya 'export coaching' gratis di sr. Carlos Delgado Imbert, kende ta un experto internacional den e industria di musica, pa asina nan por exporta nan musica na e mercado internacional di nan preferencia. Pa por participa na e proyecto aki, e musiconan lo mester participa den e prome Webinar y yena un formulario na unda sr. Delgado lo selecciona esnan cu lo haya e 'one on one coaching' cu tin un valor di alrededor di Afl. 5250,- completamente gratis!

Mester registra pa por participa na: https://cutt.ly/Music2020

META Y OBHETIVO
Exprodesk su meta ta pa ekipa nos musiconan cu e conocemento necesario di e ultimo tendencianan clave pa asina nan por exporta nan musica y comercialisa esaki, hasiendo e un negoshi exitoso. Door di esaki e obhetivo di e proyecto aki ta:
• Aumenta e oportunidadnan pa nos musiconan por genera ingreso den mercado internacional (especialmente durante e temponan aki di COVID-19);
• Proporciona na nos musiconan informacion clave di e industria musical, cu ta inclui:
E fundamentonan di:
- Distribucion, publicacion, musica den bibo digital;
- Diferente fuentenan di ingreso;
- Derecho di autor di audio y composicion;
- Marketing y promocion.

Eventonan actual y ultimo tendencianan - Coexistencia cu COVID-19.
• Proporciona 'Export Action Plans' personalisa pa e desarroyo di exportacion di nos musiconan cu ta inclui 'networking';
• Na final di e proyecto, traha un Rapport cu recomendacionan pa e industria musical di Aruba en general, cu ta centralisa riba e oportunidadnan basa riba e sesionnan di coaching.

COLABORADORNAN
Exprodesk a crea y desaroya e proyecto aki den colaboracion estrecho cu su partnernan di sector priva y gubernamental cu ta e.o.: NEX Consulting (sr. Carlos Delgado), Disc Makers (sr. Tony van Veen), Grant Thornton (sra. Jourainne Wever y demas facilitadornan), CXPay (sr. Luis Santine y sr. David Maduro), Departamento di Cultura y Oficina di Propiedad Intelectual. Exprodesk kier a gradici cada un di e organisacionnan anteriormente menciona door cu sin nan colaboración e proyecto aki lo no ta posibel.

CULTURAL AND CREATIVE INDUSTRY PROJECT
Music Market Ready 2020
Opportunity for all Musicians to Export your Music and to receive Export Coaching!
WEBINAR: ENSURING THE BEST GOES ON
FACILITATOR: MR. CARLOS DELGADO
DATE: AUGUST 24, 2020
TIME: 9.30- 11.30 AM
PARTICIPATION: FREE ZOOM ONLINE
REGISTER: HTTPS://CUTT.LY/MUSIC2020
exprodesk
"Export Authority"
DEZHI
nex CONSULTING
Rijksdienst voor Ondernemend Nederland

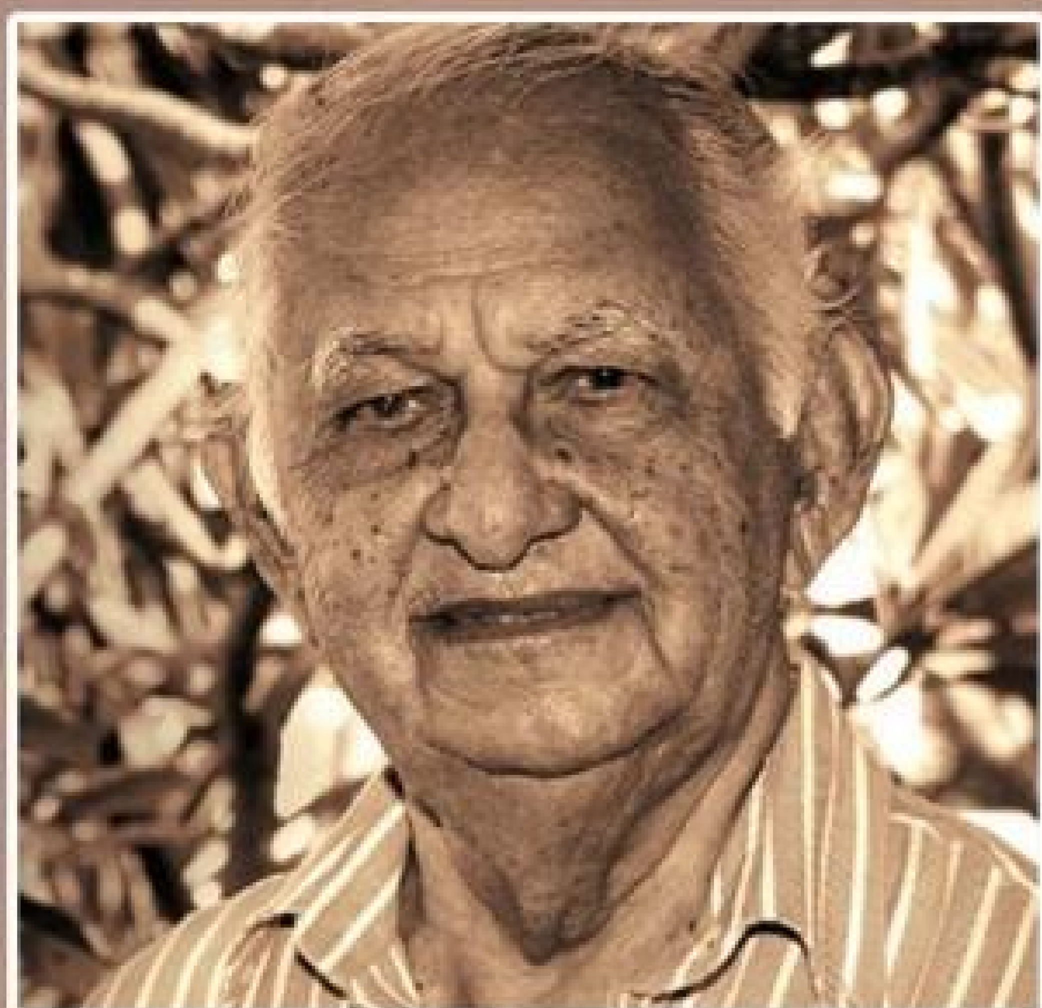
BALUARTE

DOCUMENTACION DI NOS PILARNAN CULTURAL

Hubert O. Booi

E Flamingo Arubano

Ta hopi importante pa comparti conocemento necesario den un forma organisa, pa yuda cultiva y educa e habitantenan di Aruba riba tereno cultural. Banda di prepara y duna informacion, tambe ta importante pa promove interes di nos hendenan pa expresion cultural di un pais den desaroyo. Esaki ta semper e lema y conviccion di Hubert 'Lio' Booi (d.f.m.), kende a nace na Boneiro dia 25 di juli 1919, pero a haci Aruba su pais desde e edad hoben di 18 aña, te pa bira un gran promotor di bida cultural y di Papiamento.

Despues di a traha na un banco como tenedor di buki *(boekhouder)*, Lio a bira hefe suplente di Oficina di Turismo y di *Arubaanse Voorlichtingsdienst* (AVD). Na aña 1963 el a bira hefe di Oficina di Cultura y Educacion y for di 1978 te su pensioen na 1980 el a traha como hefe di Instituto di Cultura. E tabata entre otro cofundado di *Arubaanse Kunstkring* y miembro di *Sociedad Bolivariana*. Tambe Lio tabata hunga comedia y skirbi obra teatral, poesia y storia. Su creatividad den arte semper a keda resalta, mirando su talento como pintor autodidactico. Un talento cu e no a wanta pa su mes, pero a comparti cu diferente alumno den su lesnan di pintura. Como cosmopolito y bon conocedo autodidactico di idioma, entre otro di e idioma Ruso, semper el a keda cu hopi atencion pa e cultura Arubano y amor pa Papiamento.

Hubert Booi tabata hopi activo cu Papiamento. El a duna curso di Papiamento y e tabata duna charla na radio y television tocante idioma y cultura, manera den e programa 'Nos Tera'. Tambe Hubert Booi a forma parti di e comision di ortografia 'Daantje y Maduro'. Na Aruba, e isla cu a adopta Lio cu hopi amor, e tabata famoso como poeta di obra na Papiamento. Entre otro el a skirbi letra pa composicion pa Padu Lampe y letra pa himno di Boneiro. Den mesun rosea mester enfatisa cu Lio a compila un parti di e texto di Himno di Aruba.

Algun di su obranan literario ta 'E Perla di Caribe', un obra teatral musical di 1955, 'Golgotha', un drama religioso skirbi na 1967, e antologia di poesia y prosa 'Muchila' cu a keda publica na 1969 y tambe su otro obra musical, skirbi den e mesun aña ey cu ta 'Amor di Kibaima'. Den diferente antologia tin obra di Hubert Booi: 'Di Nos' di Pierre Lauffer (1971), 'Cosecha Arubano' (1983), *De Navelstreng van Mijn Taal* di Anton Claassen (1992), 'Pa Saka Kara' (1998) y den 'Isla di Mi' di Frank Williams (2000).

BALUARTE

DOCUMENTACION DI NOS PILARNAN CULTURAL

Segun Hubert 'Lio' Booi, no ta nos curpa so mester di alimento! Como ser humano, nos 'spirito' tambe mester di alimento y energia! Mester fortifica nos mes cu conocemento specialmente di expresion y manifestacion cultural. Nos mester sigui cultiva nos mes pa hunto nos forma un pueblo culto, demostrando cariño, aprecio, amor y respet pa otro.

Tin dos aspecto cu semper ta resalta den su obranan. E prome ta cu Lio Booi ta un gran promotor di Papiamento cu un amor grandi pa Papiamento. E di dos ta e forma cu e ta skirbi e ritmo adagio. Un ritmo di adagio cu ta fluha den otro, ta manera esun di Juan Castellanos di siglo 16 (Cola Debrot 1985: 206). E critico Arubano Henry Habibe ta menciona e uzo magistral di idioma y musicalidad di e poemanan. Tambe e humor y desaroyo di tension den e storianan. E poema 'E ultimo Caribe' el a categorisa como 'literatura indjanista', ya cu den su romanticismo y nacionalismo, tin un identificacion personal cu e Indjan (Watapana 1970: 4-7).

Den 'Coleccion Ito Tromp' na Biblioteca Nacional Aruba (BNA) por haya parti di su trabou den forma di grabacion y manuscrito di storia. Un coleccion cu ta resultado di entre otro entrevista hunto cu Ito Tromp cu hende di edad halto, cu ta forma un fuente valioso di nos historia oral.

Lio a ricibi diferente reconocimento pa su contribucion cultural valioso. Pa loke ta trata e idioma Papiamento y literatura, el a ricibi e premio 'Cadushi di Cristal' (1999). Na aña 2003 Instituto di Cultura Aruba a nombra e patio di Instituto di Cultura 'Plaza Hubert O. 'Lio' Booi' como aprecio y reconocimento pa su trabou amplio riba tereno cultural. Cu ayudo financiero di Charuba na aña 2006 a publica un antologia di su obranan cu diferente texto nunca antes publica, esta 'E Flamingo di Aruba'. Como ex-hefe di Instituto di Cultura, Hubert Booi ta di opinion cu mester tin suficiente personal y fondo disponibel pa por ehecuta diferente plan.

Un meta importante tabata educacion y conservacion di cultura Arubano. Contacto y comprension cu medio di comunicacion ta importante pa logra educa e pueblo culturalmente. Den e desaroyo multicultural di awendia na nos isla, ta importante pa e Arubiano siña conoce su cultura y siña conoce cultura di otro pais, pa asina amplia su conocemento (entrevista cu G. Reiziger, 2002). Como ser humano un hende por haci bon uzo di su inteligencia pa desaroya y mehora su mes pa medio di cultura cu civilisacion y educacion. Asina por desaroya diferente facultad fisico (deporte), intelectual (estudio), moral (custumber di cordialidad), estetica (aprecio pa cos bunita y di bon gusto) y social (demostra cordialidad). Den su disertacion di 6 di october 2003 señor Hubert Booi a expresa claramente e importancia di ta bon prepara culturalmente pa e desaroyo di Aruba.

Como pais den desaroyo mester percura pa prepara e habitantenan di Aruba cu tur conocemento cultural necesario. Asina por garantisa adelanto y progreso di nan pais y cu por ta riparabel tambe den bista di otro cu ta bin bishita Aruba of permanece na e pais aki. Aruba, un pais di un pueblo culto cu tin cultura na pecho. Esaki ta e filosofia cu Hubert 'Lio' Booi semper a inculca na e isla cu no solamente el a scoge pa haci su hogar y forma su famia, pero tambe cu tanto el a stima.

Lio a toca piano, compone y pinta te na final. El a fayece dia 20 di december 2014. El a laga un legado grandi atras como poeta, pintor, escritor y musico.

1919 - 2014

CULTURA

1919 - 2014

Minister Glenbert Croes:

TRAIMERDIA AMPLIANDO SU LOCALIDADNAN PA POR OFRECE CUIDO Y GUIA NA LO MAS HOPI MUCHA CU TA POSIBEL

Desde augustus 2019 cu Bureau Traimerdia ta resorta bou di Minister Glenbert Croes. For di e tempo ey a bin ta traha incansablemente riba mehoracion y ampliacion di servicio di Traimerdia.

E instancia aki ta cardinal pa cuido y siguridad di nos muchanan. Traimerdia ta duna guia y 'opvang' na hopi mucha aki na Aruba. Tempo cu el a bin resorta bou di Ministerio di Asunto Social y Labor tabatin un lista di espera 500+. Esaki a keda reduci na 197 ainda riba e lista.

Si na augustus 2019 Traimerdia tabata atende alrededor di +/- 1100 mucha. Pa e aña escolar 2020/2021 Traimerdia a amplia su infrastructura ofreciendo cuido y guia na +/-1400 mucha. Di un total di 43 klas, a amplia e localidadnan na 68 klas. Y e meta ta pa por ofrece cuido y guia na tur e muchanan cu ta desea di atende Traimerdia. Minister Glenbert Croes su meta ta pa ningun mucha keda atras. Su meta ta, pa di parti di Gobierno, ofrece tur alternativa posibel cu ta ofrece siguridad na nos muchanan.

Desde 16 di augustus 2019 pa awo Bureau Traimerdia a conoce e siguiente avansenan:

- Traslado di e scolnan di SKOA pa scolnan di DPS entrante aña escolar 2020-2021
- Ampliacion di cantidad di localidadnan di 43 klas pa 68 klas.
- A haya adicionalmente diferente scolnan di DPS pa fungi como centro nobo di Traimerdia
- A haya 2 klas na Scol Dornasol na Sabana Basora pa muchanan special cu opcion di amplia cu mas klas
- Ta renobando tur e trailernan di Traimerdia
- Traimerdia San Nicolas ta hayando pa aña escolar 2020 - 2021 un trailer nobo despues cu e trailer di San Nicolas aña pasa a bira victima di incendio di vandalismo.

- Hunto cu DRH ta repasando e 'rechtspositie' di e trahadonan di Bureau Traimerdia (BTM)
- A tene reunionnan cu e sindicatonan Topa y Seppa ariba diferente topiconan di BTM
- A tene reunionnan cu e lidernan conhunto como tambe individualmente

Tin avansenan tumando lugar, algun cu pasonan grandi, otro cu pasonan mas reserva, pero tur den e mesun direccion y cu e mesun meta esta di trece e miho cuido y guia pa mas hopi mucha cu ta posibel cu e servicio cu Bureau Traimerdia ta ofrece na un prijs social pa un y tur.

SOCIAAL CRISISPLAN:

E bienestar y seguridad di nos muchanan
ta e responsabilidad di nos tur!

TUMA ACCION Y BUSCA AYUDO!

UNDA PA TUMA CONTACTO

	TELEFON
Pa caso abuso di mucha Bureau Sostenemi	588-1010
Pa violencia domestico Fundacion Hende Muhe den Dificultad (FHMD)	567-1670 583-5400
Pa conseho tocante desaroyo di mucha Fundacion Pa Nos Muchanan	588-0856 583-4247
Pa conseho di abuso di mucha Fundacion Respeta Mi fundacion.respeta.mi@gmail.com	582-4433
Pa conseho tocante lantamento di mucha y hoben Tienda di Educacion	161
Pa ayudo tocante salud mental of adiccion di mucha y hoben Fact-Team (SPD)	585-6990 522-4343

SCP
CRISIS PLAN SOCIAL

Minister Andin Bikker

MINISTER di Husticia, Seguridad y Migracion

MINISTER DI HUSTICIA SORPRENDI CU PALABRACIONNAN HACI DEN CUADRO DI JVO RIBA HUSTICIA NO TA SER RESPETA PA BZK

Manera ta conoci Aruba ta den negosacion cu Hulanda riba e condicionnan cu nan a bin cune momento cu Aruba a pidi pa haya e di tres fase di financiamento. Diahuebs durante dia tabatin un reunion publico unda a splica e condicionnan cu Hulanda a pone y uno di nan ta regarda husticia. Minister di Husticia mr. Andin Bikker a splica Parlamento cu un par di siman atras tabatin reunion di JVO, unda ministerionan di husticia den Reino a participa pa medio virtual y caminda a firma un protocol.

Den e protocol a palabra cu tur tema cu ta regarda husticia lo bay wordo trata den e reunion di JVO na Januari 2021 na Hulanda si situacion di Coronavirus mehora. Pero pa sorpresa di Minster Bikker e siman aki e la bin tuma nota cu BZK, esta Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelatie di Hulanda, a bisa cu nan ta keda para riba cu e condicionnan pa cu di husticia mester sigui den e cuadro di e negosacionnan actual. Durante splicacion na Parlamento Minister Bikker a bisa cu e la keda sorprendi riba e nota di BZK. E mandatario a haya varios pregunta for di Parlamentarionan unda e la splica cu den su concepto ora cera un acuerdo mester cumpli cune y manera palabra pa trata e tema aki na Januari 2021.

Los di esey na Januari anja pasa a bay di acuerdo cu e protocol di RST y KMar nobo y conhuntamente cu Parlamento a pone un geschillenregeling mientras cu te cu awe no conoce un geschillenregeling abase di articulo 12ª di statuto. A inclui den tanto RST protocol como KMar protocol un geschillenregeling y netamente awor aki cu a bay di acuerdo cu Minister di Husticia di Hulanda y otro Ministernan di Husticia di Reino cu lo bay trata e temanan aki na Januari 2021, diripiente BZK e siman aki ta notifica Aruba cu nan kier mantene e discusion den e senario aki toch pa e di tres fase di financiamento.

Pa Minister Bikker tin caminda di cana pa loke ta trata e diferencia di opinion di e condicionnan di husticia pasobra por enfoca riba articulo 19 y articulo 11 di e protocolnan aki. E rekisitonan cu Hulanda a bin cune por pone Aruba cay bek tempo di Antiya pasobra for di Willemstad básicamente nan lo bay guia husticia. Pa Minister Bikker esaki ta mishi cu Aruba su autonomia y esaki no ta alcaso tampoco pa motibo cu ta trata di un fiansa cu mester paga bek. Minister Bikker no ta componde e condicion adicional cu Hulanda a bin cune pa Aruba haya e fiansa.

Manera diferente experto huridico a splica, e asunto aki ta mishi cu Aruba su autonomia inecesariamente. Minister Bikker ta hopi contento y gradici cu Parlamento pasobra tin un union riba esaki y tur fraccion a indica cu e manera di proceder di Hulanda y e condicionnan ta inaceptabel. Di parti Parlamento nan a duna un mandato pa basicamente sigui na mesa di negosacion y los di esey a bin cu e sugerencia pa gobierno logra haya un conseho di antemano di Raad van Staten riba tur e rijkswetten nan cu nan ta pone. Tambe a bin recomendacion pa enbes di rijkswetten yega na onderregelingen mescos cu ta e caso cu e RST protocol y Kmar protocol y otro regelingennan cu a cera.

Na e ultimo reunion di JVO un par di siman pasa Minister Bikker a firma un onderregeling pa un samenwerking caminda diferente departamento di husticia ta bay haya soft- y hardware specialisa cu diferente pais den Reino ta uza. Esey tambe ta un manera pa yega na palabracionnan y no mester wordo poni den un Rijkswet cu Hulanda ta proponiendo awor aki. Tanto gobierno y parlamento no ta di acuerdo cu e condicionnan cu Hulanda a bin cu nan.

MINISTER PLENIPOTENCIARIO BESARIL A GANA CASO CONTRA E CONOCIDO PERSONAHE "JAN POETS"

E conocido periodista di farandula Arubano, "Jan Poets", tin 48 ora pa rectifica riba su paginanan di Facebook! Tabata riba diabierna 3 di juli 2020, e mesun dia cu comunidad Arubano a manifesta di manera massal contra e fenomeno "Pedofilia" na Aruba, cu e periodista "Jan Poets" a dicidi na lansa un serie di acusacionnan den direccion di e actual Minister Plenipotenciario di Aruba, sr. Guillfred Besaril. Corte den Prome instancia a dicta na fabor di Minister Besaril y den caso cu e conocido "Jan Poets" no cumpli cu e sentencia aki, e lo hañe ta paga un suma di 5 mil Florin pa dia cu e no rectifica, te cu un maximo di 100 mil Florin.

Miniser Besaril pa medio di e comunicado di prensa aki kier a laga sa di ta sumamente satisfecho cu e sentencia di huez den e caso contra e conocido "Jan Poets". Huez sr. mr. Keltjens den su veredicto di 19 di augustus 2020 ta duna Minister Besaril razon riba tur punto cu sr. Besaril a trece pa dilanti durante e tratamento di e caso. E huez a bisa cu acusa un persona di un delito manera pedofilia sin prueba alguno of sin un manera na substancia e acusación aki, ta un hecho hopi serio y lamentabel cu ademas di ta serio e ta causa dolor inecesario na tanto e persona cu wordo acusa inhustamente como su famia. Ta e conoci-do "Jan Poets" mes den sala di corte a declara cu e no tin prueba pa loke e la declara por medio di un video riba su plataforma social (Facebook).

Dado momento "Jan Poets" kier defende su mes cu entre otro e argumento, cu na momento cu e la realisa cu e tabata robez, e la baha e video basta liher for di riba su Facebook, por lo tanto no ta hopi ta esnan cu a haña oportunidad na mira e contenido di esaki. E argumento aki no a convence huez Keltjens. Loke e huez a tene debido cuenta cune den su veredicto, ta e momento cu "Jan Poets" a scohe pa lansa su acusacionnan, esta riba un dia cu tabata tin un demonstracion grandi na Aruba riba e situacion di abuso sexual bou di muchanan di Aruba. Cu e consequencia cu e acusacionnan aki por wordo acepta pa e publico como algo cu ta berdad.

Tur esaki a conduci huez na yega n'e conclusion cu e derecho di sr. Besaril, riba proteccion di su honor y bon nomber, ta pisa mas fuerte cu "Jan Poets" su libertad di expression y libertad di prensa.

Por ultimo Minister Besaril a declara cu e veredicto aki ta sumamente importante enbista di e tendencia actual cu tin riba "Social Media" na Aruba. Pueblo tin e libertad di expression y periodistanan tin nan libertad di prensa. Ambos derecho ta wordo protehi pa nos constitucion, pero na momento cu bo no tin prueba alguno di loke bo kier trece padilanti, e informacion ta bira un redo y esaki por causa daño grandi na e bon nomber di bo conciudadano. Muy en especial den un comunidad asina chikito manera esun di nos dushi Isla.

Minister Plenipotenciario Besaril a gana caso....

GERECHT IN EERSTE AANLEG ARUBA

Vonnis van 19 augustus 2020
Behorend bij K.G. nr. AUA202001639

GERECHT IN EERSTE AANLEG VAN ARUBA

VONNIS IN KORT GEDING
in de zaak van:

GUILLFRED BESARIL,
wonende in Nederland,
eiser, hierna ook te noemen: Besaril,
gemachtigde: de advocaat mr. Chris Lejuez,

tegen:

EDDIE PETERSON h.o.d.n. JAN POETS of POETS,
wonende in Aruba, San Fuego 11,
gedaagde, hierna ook te noemen: Jan Poets,
procederend in persoon.

1. DE PROCEDURE

1.1 Het verloop van de procedure blijkt uit:
- het verzoekschrift met producties, ingediend op 13 juli 2020;
- de pleitaantekeningen van eiser;
- de behandeling ter zitting op 30 juli 2020, waarbij zijn verschenen Besaril bij zijn gemachtigde voornoemd en Jan Poets in persoon.

1.2 Aan partijen is meegedeeld dat vandaag vonnis wordt gewezen.

2. DE VASTSTAANDE FEITEN

2.1 Besaril is in Nederland werkzaam als Gevolmachtigde Minister van Aruba.

2.2 Jan Poets is een journalist in Aruba, die via (eigen) radio-, televisie- en internetprogramma's journalistieke boodschappen verspreidt.

2.3 Op 3 juli 2020 heeft Jan Poets op zijn facebookpagina onder de naam "Jan Poets" een video-opname geplaatst waarin alleen hijzelf aan het woord is. In die video-opname verklaard Jan Poets onder meer het volgende:

" *Artistanan no a bai entiero, pero artistanan si ta bai Arubadag. Anto ken ta organisa Arubadag? (…) Eynan si bosonan ta bai. Awo mi ta bisabo di con mi ta trece e caso*

ki. Pasobra e minister cu yama Guillfred Besaril, e minister ey ta riba vrijspraak. Si bo sa kico ta vrijspraak, vrijspraak ta un di e sentencianan mas cruel. Paso nunca b'a, paso nunca bo, semper bo ta keda sospechoso, pasobra bo a wordo declara vrijspraak. Vrijspraak no, tabisabo duidelijk cu esey no kier men cu b'a Sali liber paso bo no a comete e acto. Vrijspraak ta bisa bo cu b'a comete e acto pero pa motibo di e prueba, si nos pone tussen haakjes taboe, b'a Sali liber. Awo, ban ta serio, con por tin un minister, vrijspraak, sospechoso den pedofiel, responsabel di bo yiu na Hulanda. E puzzel ey no ta klop. Mi ta lage te akinan pasobra ni kiko minister, e nomber min ta corda, Wilfred Besaril of Besaril, ni kiko bo hasi cu Jan Poets awor aki, ni kiko venganza bo bai hasi, Jan Poets a bisabo e berdad. Anto tene kidow, lage te kinan, miho bo retira como minister, paso Jan Poets si tin prueba." (hierna: de video-opname).

2.4 Op 3 juli 2020 heeft voor het gerechtsgebouw, het parlement en het bestuurskantoor in Aruba een grote manifestatie tegen seksueel kindermisbruik plaatsgevonden.

2.5 Bij brief van 6 juli 2020 heeft Besaril Jan Poets gesommeerd om zich binnen 24 uur na ontvangst van die brief te rectificeren door de in de brief opgenomen tekst in een video-opname uit te spreken en op dezelfde facebookpagina te plaatsen omdat volgens Besaril de uitlatingen van Jan Poets jegens hem onrechtmatig zijn.

Minuut Exemplaar

2.6 In een ongedateerde post van Jan Poets op zijn facebookpagina staat:
"Como journalista mi tin di bisa cu ora mi ta pone un historia/reportahe, mi ta haci esei a base di investigación y información ricibi di fuente confiabel y confidencial. Como journalista ami nunca lo divulga e fuente. Ta pa esei hende ta confiami cu nan historia. Pero, ora ta resulta cu separadamento mi no por produci un documento necesario al instante, mi ta prefera hala e historia atrás e ora. Esei lo mi haci encuanto e reportahe riba G. Besaril. Esei no ta kita cu ami como journalista tin e deber, pa investiga y den cualkier historia, na cualquier momento y si tin desaroyo importante, ami ta uno cu tey pa informa pueblo. Boso sirbidor. Jan Poets." (hierna: eerste post).

2.7 In een ongedateerde post van Jan Poets op zijn facebookpagina staat:
"Dia 3 di Juli 2020 mi a pone un grabacion di video riba mi Facebook page Jan Poets. Den e video aki mi ta papia di casonan di varios hende cu a wordo acusa di pedofilia en todo caso abuso sexual. Mi a menciona den e mesun video cu tanto palabra cu Minister Guillfred Besaril ta riba vrijspraak y den cuadro di esaki mi a insinua y acusa su persona inderectamente di forma hopi claro, cu e lo a comete e acto di pedofilia. Mi no tin ningun prueba cu Minister Guillfred Besaril a sali liber riba vrijspraak, ni tampoco cu ela sali liber di esaki pa falta di prueba. E acusacion serio aki ta innecesariamente

doloroso y illegal contra e Minister Plenipotencario na Hulanda, Sr. Guillfred Besaril. Pesey pa medio di esaki mi ta rectifica y recova e acusacion aki" (hierna: tweede post).

2.8 In een ongedateerde post van Jan Poets op zijn facebookpagina staat:
"For di mi fuentenan den mi PriveBox. Btrdi Jan Poets loke bo a bisa ta berdad….. abogado Desiree Croes tbt basta leuw cu e caso…. pero desp e famia a hala atras….Hopi hende di e bario ey di Mabon tbt sa cu e persona ey tbt Sali cu e meisje ey…..Hopi cos a ser treci padilanti e Tempo ey na radio……awor cu e chick ey ta mas grandi ta e so por sali y denuncia…..
Mi a caba di cumpli loke Abogado a exigi. Mi kier djies pone 1 di e tantisimo kehonan cu mi ta ricibi den mi Prive Inbox tur dia. Ami no ta inventa storia, pero ta Pueblo tin confiansa den mi persona. Ata 1 cu ta bisa hopi, pero si mayornan mes ta trek casonan pa motibo di Berguensa of debi cu e victima ta sufri di depression, ta dificil pa condena un pedofiel." (hierna: derde post).

Minuut Exemplaar

3. DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

3.1 Besaril vordert dat het gerecht bij vonnis in kort geding, uitvoerbaar bij voorraad:
- gedaagde veroordeelt om binnen 24 uur na betekening van het ten deze te wijzen vonnis op dezelfde facebookpagina als waarop de oorspronkelijke video is geplaatst een video te plaatsen waarop gedaagde met zijn gezicht gericht naar de camera de navolgende tekst uitspreekt:

"Riba orden di juez den prome instancia di Aruba di dia (fecha) mi ta expresa lo siguiente. Dia 3 di juli 2020 mi a pone un grabacion di video riba Facebook. Den e video aki ami ta papia di casonan di varios hende cu a wordo acusa di pedofilia en todo caso di abuso sexual. Mi a menciona den mesun video cu tanto palabra cu minister Guilfred Besaril ta riba vrijspraak y den cuadro di esaki mi a insinua y acusa su persona indirectamente di forma hopi claro, cu e lo a comete e acto di pedofilia.

Mi no tin tingun prueba cu Minister Guilfred Besaril a Sali liber riba vrijspraak, ni tampoco cu ela Sali liber pa motibo di falta di prueba. E acusacion serio aki ta innecesariamente doloroso y ilegal contra Minister Plenipotencario na Hulanda, Sr. Guilfred Besaril. Pesey pa e medio di video aki mi ta rectifica y revoca e acusación aki.";

- gedaagde verbiedt om voorafgaand aan en na het voldoen aan vorengenoemde rectificatie, op dezelfde facebookpagina commentaar te leveren op de inhoud daarvan;

- bepaalt dat Jan Poets ten behoeve van Besaril een dwangsom verbeurt van Afl. 5.000,- per dag of deel daarvan dat hij voormelde bevelen niet opvolgt;

- Jan Poets veroordeelt tot betaling van de proceskosten.

3.2 Besaril voert ter onderbouwing van zijn vordering aan dat Jan Poets door zijn uitlatingen in de video-opname op 3 juli 2020 alsmede de uitlatingen in zijn derde post op zijn facebookpagina jegens hem onrechtmatig handelt. Volgens Besaril zijn de uitlatingen onrechtmatig omdat deze onwaar en ongefundeerd zijn en bewust met de kwalificatie 'pedofiel' door Jan Poets op de dag van de demonstratie tegen kindermisbruik zijn gepost om aan de eer en goede naam van Besaril zoveel mogelijk schade toe te brengen en daarmee de reputatie en integriteit van Gevolmachtigde Minister in twijfel te brengen. Verder stelt Besaril dat Jan Poets in zijn tweede post getracht heeft zijn eerdere bericht te rectificeren, maar dat hij die rectificatie heeft ontkracht door Besaril in zijn derde post opnieuw als pedofiel aan te duiden. Besaril stelt dat hij nooit in aanraking is geweest met justitie, laat staan dat hij zich schuldig zou hebben gemaakt aan welke vorm van pedofilie dan ook. Onder deze omstandigheden dient volgens Besaril zijn belang bij bescherming van zijn goede naam en reputatie te prevaleren boven het belang van Jan Poets op vrijheid van meningsuiting en persvrijheid.

3.3 Jan Poets voert verweer dat hierna voor zover nodig zal worden besproken.

3.4 Jan Poets heeft ter behandeling van de terechtzitting verklaard dat hij het bericht met de beschuldiging aan het adres van Besaril kort na de publicatie heeft verwijderd van zijn facebookpagina, waardoor het bericht niet door veel mensen is gezien en dat hij het bericht door het publiceren van de tweede post op zijn facebookpagina heeft gerectificeerd jegens Besaril. Hij had toen inmiddels zelf ook wel ingezien dat hij daarmee een fout had begaan, omdat hij geen bewijs had voor zijn uitlatingen. Hij verklaart dat hij zich ervan bewust is dat hij geen ervaring en kennis heeft op dit specifieke vlak van strafbare feiten en dat hij in de toekomst nimmer dergelijke uitlatingen meer zal doen. Volgens Jan Poets wilde hij zijn steentje bijdragen aan de strijd tegen seksueel kindermisbruik met de manifestatie in Aruba op die bewuste dag. Tot slot stelt Jan Poets dat hij ten tijde van het publiceren van de video-opname een mentale inzinking ervaarde en dat het thans beter met hem gaat en het om die reden niet noodzakelijk is om wederom te rectificeren, nu hij daardoor wederom een inzinking zal kunnen ervaren.

ISLA ONLINE

Minister Plenipotenciario Besaril a gana caso....

4. DE BEOORDELING

4.1 Het spoedeisend belang van eiser bij zijn vordering volgt uit de aard van die vordering en de daaraan ten grondslag gelegde stellingen.

4.2 . De vraag die in dit kort geding ter beantwoording voorligt is of de uitlatingen van Jan Poets in de video-opname die hij op 3 juli 2020 op zijn eigen facebookpagina heeft gepubliceerd als onrechtmatig zijn aan te merken jegens Besaril.

4.3 Uitgangspunt daarbij is enerzijds dat een ieder op grond van artikel 8 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: EVRM) het recht heeft op bescherming van zijn eer en goede naam. Anderzijds geldt dat eenieder op grond van artikel 10 lid 1 EVRM recht heeft op vrijheid van meningsuiting. Tevens is in artikel I.12 van de Staatsregeling van Aruba het recht op persvrijheid verankerd.

4.4 Het recht op vrijheid van meningsuiting en van persvrijheid kan slechts worden begrensd op grond van artikel 10 lid 2 EVRM indien dit bij de wet is voorzien en noodzakelijk is in een democratische samenleving bijvoorbeeld ter bescherming van de goede naam en de rechten van anderen. Van een beperking die bij de wet is voorzien, is in het onderhavige geval sprake, wanneer het gerecht tot het (voorlopig) oordeel komt dat de uitlatingen van Jan Poets onrechtmatig zijn in de zin van artikel 6:162 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba (hierna: BW), in welk geval het gerecht Jan Poets op grond van artikel 6:167 BW tot rectificatie zou kunnen veroordelen.

4.5 Het belang van een journalist is dat hij zich in het openbaar kritisch, informerend, opiniërend en waarschuwend moet kunnen uitlaten over misstanden die de samenleving raken. Het is belangrijk dat niet, door gebrek aan bekendheid bij het grote publiek, misstanden die de samenleving raken, blijven voortbestaan. Het belang van degene, over wie gepubliceerd wordt, is erin gelegen dat hij niet lichtvaardig wordt blootgesteld aan voor hem ongewenste negatieve publiciteit en (mogelijke) schade aan eer en goede naam als gevolg daarvan.

4.6 Of het belang van Besaril op bescherming van zijn eer en goede naam of het belang van Jan Poets op zijn vrijheid van meningsuiting en persvrijheid zwaarder weegt, hangt af van de omstandigheden van het geval in onderlinge samenhang beschouwd. Daarbij is onder meer relevant (i) de aard van de publiceerde verdenking en de ernst van de te verwachten gevolgen voor degene op wie die verdenkingen betrekking hebben, (ii) de ernst – bezien vanuit het algemeen belang – van de misstand welke de publicatie aan de kaak beoogt te stellen, (iii) de mate waarin ten

tijde van de publicatie de verdenkingen steun vonden in het toen beschikbare feitenmateriaal, (iv) de totstandkoming en inkleding van de verdenkingen, bezien in verhouding tot de onder (i) tot en met (iii) bedoelde omstandigheden, (v) het gezag dat het medium geniet en (vi) de maatschappelijke positie van de betrokken persoon. Genoemde omstandigheden wegen niet alle even zwaar. Welke omstandigheden van toepassing zijn en welk gewicht aan toepasselijke omstandigheden moet worden gehecht hangt af van het concrete geval.

4.7 Jan Poets heeft Besaril in de video-opname en vervolgens in de tweede post - kort gezegd – een pedofiel genoemd. De kwalificatie 'pedofiel' wordt in het dagelijks spraakgebruik gelijk gesteld aan het seksueel misbruik maken van kinderen; een zeer ernstig strafrechtelijk vergrijp, dat, als hiervan sprake lijkt te zijn, gepaard gaat met grote maatschappelijke verontwaardiging en minachting jegens de dader. Naast de persoonlijke krenking en aantasting van de goede naam, doet het etiket 'pedofiel' afbreuk aan het vertrouwen dat kiezers doorgaans in een politicus moeten hebben alvorens zij hun stem op hem uitbrengen. Ter zitting heeft Jan Poets verklaard dat hij geen enkel bewijs heeft van zijn uitlatingen jegens Besaril en dat hij zelf ook heeft onderkend dat hij met de publicatie van het bericht een fout heeft begaan. Seksueel kindermisbruik is een zeer ernstig strafbaar feit en daardoor mag er niet lichtvaardig worden omgegaan met het benoemen van anderen als 'pedofiel' zonder strafrechtelijke veroordeling of gefundeerde aanklacht. Dat het strafrechtelijk bewijs in de praktijk van seksueel misbruikzaken vaak moeilijk blijkt te leveren, doet hier niet aan af. Voor publicatie van een facebook bericht zoals in dit geding gewraakt, dient een gefundeerde feitelijke basis te bestaan en dient rekening te worden gehouden met alle omstandigheden zoals opgenomen in rechtsoverweging 4.6. Verder weegt mee dat de uitlatingen op dezelfde dag zijn gepubliceerd als de dag waarop een grote manifestatie tegen seksueel kindermisbruik in Aruba plaatsvond, hetgeen tot gevolg heeft dat er een grotere kans is dat dergelijke uitlatingen zich voor waar gaan wortelen bij het publiek.

4.8 Het voorgaande in onderling verband en samenhang bezien leidt naar het voorlopig oordeel van het Gerecht tot de conclusie dat het recht van Besaril op bescherming van eer en goede naam zwaarder dient te wegen dan het recht van Jan Poets op vrije meningsuiting en persvrijheid. De conclusie die uit het voorgaande kan worden getrokken is dat Jan Poets op 3 juli 2020 met zijn uitlatingen op de video-opname onrechtmatig heeft gehandeld door Besaril pedofiel te noemen omdat hiervoor geen enkele feitelijke basis bestaat, zodat dergelijke uitlatingen slechts waardeoordelen betreffen die als onnodig grievend en beschadigen voor Besaril kunnen worden aangemerkt. Door Besaril in de derde post nogmaals voor pedofiel uit

te maken, nadat Jan Poets getracht heeft het bericht te rectificeren in de tweede post, heeft Jan Poets het gewenste effect van die rectificatie ontkracht. Het onrechtmatig handelen van Jan Poets duurt om die reden nog immer voort.

4.9 De vordering tot rectificatie zal om die reden worden toegewezen, zoals opgenomen in het petitum. Nu de uitlatingen op 3 juli 2020 via een video-opname zijn gepubliceerd in een periode dat kindermisbruik op facebook sterk werd bekritiseerd dient ook de rectificatie door middel van een video-opname plaats te vinden. Het gewenste effect van de rectificatie zal niet worden gerealiseerd door middel van het publiceren van een tekst, omdat Jan Poets dit reeds zonder succes heeft gedaan door zijn tweede en derde post te publiceren op zijn facebookpagina.

4.10 De dwangsom kan eveneens als onbetwist worden toegewezen, doch deze zal ambtshalve worden gemaximeerd.

4.11 Als de in het ongelijk te stellen partij zal Jan Poets worden veroordeeld in de proceskosten van Besaril. Deze worden tot op heden aan de zijde van Besaril begroot op Afl. 450,- griffierechten, Afl. 233,53 aan oproepingskosten en Afl. 1.500,- aan gemachtigdensalaris.

5. DE BESLISSING

Het gerecht:

- veroordeelt Jan Poets om uiterlijk binnen achtenveertig (48) uur na het betekenen van dit vonnis op dezelfde facebookpagina als waarop hij op 3 juli 2020 zijn video-opname heeft gepost een video-opname te plaatsen waarop hij met zijn gezicht naar de camera de navolgende tekst uitspreekt:

"Riba orden di juez den prome instancia di Aruba di dia 19 di augustus 2020 mi ta expresa lo siguiente. Dia 3 di juli 2020 mi a pone un grabacion di video riba Facebook. Den e video aki ami ta papia di casonan di varios hende cu a wordo acusa di pedofilia en todo caso di abuso sexual. Mi a menciona den mesun video cu tanto palabra cu minister Guilfred Besaril ta riba vrijspraak y den cuadro di esaki mi a insinua y acusa su persona indirectamente di forma hopi claro, cu e lo a comete e acto di pedofilia.

Mi no tin tingun prueba cu Minister Guilfred Besaril a Sali liber riba vrijspraak, ni tampoco cu ela Sali liber pa motibo di falta di prueba. E acusacion serio aki ta innecesariamente doloroso y ilegal contra Minister Plenipotencario na Hulanda, Sr.

Guilfred Besaril. Pesey pa e medio di video aki mi ta rectifica y revoca e acusación aki.";

- verbiedt Jan Poets om voorafgaand aan en na het voldoen van vorengenoemde rectificatie op dezelfde facebookpagina uitlatingen te doen over de inhoud daarvan;

- legt een dwangsom van Afl. 5.000,-, welke zal worden verbeurd per dag of gedeelte van een dag dat Jan Poets in gebreke mocht blijven met de uitvoering van dit vonnis, met een maximum van Afl. 100.000,-;

- veroordeelt Jan Poets in de kosten van deze procedure, aan de zijde van Besaril tot op heden begroot op Afl. 450,- aan griffierechten, Afl. 233,53 aan oproepingskosten en Afl. 1.500,- aan gemachtigdensalaris;

- verklaart dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad;

- wijst het meer of anders gevorderde af.

Dit vonnis is gewezen door mr. J.M.J. Keltjens, rechter, en werd uitgesproken ter openbare terechtzitting van woensdag 19 augustus 2020 in aanwezigheid van de griffier.

GOBIERNO DI ARUBA

INFORMACION TORMENTA Y HORCAN

KICO ABO MESTER HACI!

Scucha radio pa informacion for di Meteo regardando e situacion di tempo.

Revisa bo suministro pa cu desaster y reemplasa locual mester y re abastece locual cu ta necesario.

Recoge tur articulo cu biento por recoge. (bais, mueblenan den cura, bari di sushi, palonan los etc.)

Cera tur bentana, porta y schutternan special pa horcan. Si bo no tin schutternan special pa horcan, cubri tur bo porta y bentananan cu plywood.

Pone bo frigidair y freezer na e setting mas friu y tene esaki cera mas tanto posibel pa asina tur locual ta den nan por wanta pa un tempo mas largo si coriente cay afo.

Cera bo tanki di gas y kita plug di tur bo aparatonan chikito.

Tank bo auto completo.

Papia cu e miembronan di bo hogar y crea un plan di evacuacion. Planeando y practicando bo plan di evacuacion, ta minimalisa e confusion y miedo durante e evento.

CONOCE E PLAN DI HORCAN DI BO COMUNIDAD.

- Planifica rutanan na shelternan local
- Registra e miembronan di famia cu tin necesidad pa remedinan special segun cu ta necesario
- Haci plannan pa bo mascotanan tambe wordo atendi.

Evacua den caso cu autoridadnan competente ta conseha pa haci esey. Tene cuidou y evita camindanan cu ta inunda y of caminda/brugnan cu a kibra of a ricibi daño.

Door cu seguro basico pa vivienda no ta cubri inundacion (flood insurance), ta importante pa bo tin proteccion pa cu inundacion sea pa motibo di horcan, tormentanan tropical, awasero pisa y otro condicionnan cu por impacta Aruba. Pa mas informacion tocante seguro di inundacion ta recomenda pa bo comunica cu bo compania di seguro.

NUMBERNAN DI EMERGENCIA

CENTRAL ALARMA NACIONAL; POLIS; AMBULANCE: 911

HOSPITAL: 527-4000

CENTRO MEDICO SAN NICOLAS 5248833

INFORMACION OBTENI DI OFICINA DI MANEHO DI CRISIS - TEL; 588-0100

GABINETE WEVER-CROES

GOBIERNO DI ARUBA

INFORMACION TORMENTA Y HORCAN

KICO BO TIN MESTER?

Awa pa minimo 3 dia
- 1 galon di awa pa dia pa persona

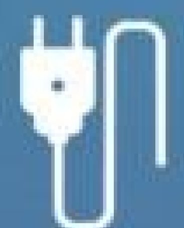
Flashlight

Deken pa emergencia

Charger pa celular.

Cuchiu multi uzo

Repelente pa insecto y crema pa proteha contra solo.

Paña extra, pechi y sapato resistente

Camara pa saca potret di daño

Cuminda den bleki of cuminda cu ta facil pa prepara

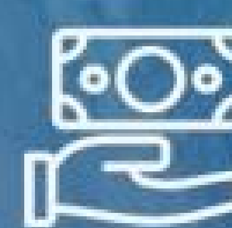
Extra bateria

Productonan di higiena y sanitario

Placa cash extra

Tools/material pa sigura bo propiedad.

Extra set di yabi di auto y di cas.

Regenjas – poncho pa proteha contra awasero.

Mapa di bo area/zona.

Suministro pa baby (boter, formula, cuminda pa baby, bruki)

Kit di prome auxilio

Remedi (suministro pa 7 dia) y articulonan medico (aparato pa scucha cu extra bateria, bril, lens di contacto. Hangua. Garoti)

Copia di documentonan personal (lista di remedi y informacionnan medico, documento cu ta prueba di adres, contract di cas, paspoort, tarheta di identificacion, polisa di seguronan)

Suministro pa animal (banchi, cadena, tarheta di identificacion, cuminda, baki pa awa, haula)

Informacion di contacto di famia y di emergencia.

NUMBERNAN DI EMERGENCIA

CENTRAL ALARMA NACIONAL; POLIS; AMBULANCE: 911

HOSPITAL: 527-4000

CENTRO MEDICO SAN NICOLAS 5248833

INFORMACION OBTENI DI OFICINA DI MANEHO DI CRISIS - TEL; 588-0100

Gobierno Di Aruba

un

Feliz Dia

ISLAONLINE
PA INFORMACION
CORECTO Y BERDAD

Gabinete Wever-Croes